

allen treft eenzelfde lot...

31 december 2017
Zoetermeer

Prediker 9

¹ Voorzeker, dit alles nam ik ter harte
en dit alles onderzocht ik:

dat de rechtvaardigen en de wijzen
met hun werken in Gods hand zijn,
zowel liefde als haat;
de mens weet niets van wat voor hem ligt.

*twee keer: “dit alles”:
> het voorgaande en navolgende*

אֶת-כָּל - זֶה	וְלָבוֹר	אֶל-לְבַי	נָתַתִּי	אֶת-כָּל - זֶה	כִּי
dit alles »	entotduidelijk-maken-van	hart-van-mij	tot ik-geef	dit alles »	dat
dit alles -	en-ik-onderzocht	harte	ter ik-nam	dit alles -	voorzeker

Prediker 9

¹ Voorzeker, dit alles nam ik ter harte
en dit alles onderzocht ik:
dat de rechtvaardigen en de wijzen
met hun werken in Gods hand zijn,
zowel liefde als haat;
de mens weet niets van wat voor hem ligt.

*alles is in Gods hand
rechtvaardigen en wijzen léven daaruit*

הָאֱלֹהִים	בְּיַד	וְעַבְדֵיהֶם	וְהַחֲכָמִים	הַצְדִיקִים	אֲשֶׁר
de-Elohim	in-hand-van	en-dienstverleningen-van-hen	en-de-wijzen	de-rechtvaardigen	dat
Gods	zijn-in-hand	met-hun-werken	en-de-wijzen	de-rechtvaardigen	dat

Prediker 9

¹ Voorzeker, dit alles nam ik ter harte
en dit alles onderzocht ik:
dat de rechtvaardigen en de wijzen
met hun werken in Gods hand zijn,
zowel liefde als haat;
de mens weet niets van wat voor hem ligt.

plus⁺ en min⁻
de toekomst is 'terra incognita'

לְפָנֵיהֶם	הַכֹּל	הָאָדָם	יֹדֵעַ	אֵין	- שְׂנֵאָה	גַּם	- אֶהְבָּה	גַּם
tot-gezichten-van-hen	het-alles	de-mens	wetende	er-is-geen	haat	zowel	liefde	zowel
ligt-voor-hem	van-wat	de-mens	weet	niets	haat	als	liefde	zowel

Prediker 9

² Alles is gelijk voor allen,
eenzelfde lot treft

de rechtvaardige en de goddeloze,
de goede en de reine, alsook de onreine;
hem die offert, en hem die niet offert;
het gaat de goede evenals de zondaar,
hem die zweert, als hem die de eed schuwt.

*hoezeer de toekomst ook onzeker is
één zekerheid hebben we wel...*

וְלִרְשָׁעַ	לְצַדִּיק	אֶחָד	מִקְרָה	לְכֹל	כַּאֲשֶׁר	הַכֹּל
en-tot ^{de} -slechte	tot ^{de} -rechtvaardige	één	bestemming	tot ^{de} -allen	zoals	het-alles
en-de-goddeloze	treft-de-rechtvaardige	eenzelfde	lot	voor-allen	is-gelijk	alles

Prediker 9

² Alles is gelijk voor allen,
eenzelfde lot treft
de rechtvaardige en de goddeloze,
de goede en de reine, alsook de onreine;
hem die offert, en hem die niet offert;
het gaat de goede evenals de zondaar,
hem die zweert, als hem die de eed schuwt.

in Adam sterven alle mensen...

1Kor.15:22; Rom.5:12; 5:18

וְלִרְשָׁע	לְצַדִּיק	אֶחָד	מִקְרָה	לְכֹל	כַּאֲשֶׁר	הַכֹּל
en-tot ^{de} -slechte	tot ^{de} -rechtvaardige	één	bestemming	tot ^{de} -allen	zoals	het-alles
en-de-goddeloze	treft-de-rechtvaardige	eenzelfde	lot	voor-allen	is-gelijk	alles

Prediker 9

2 Alles is gelijk voor allen,
eenzelfde lot treft
de rechtvaardige en de goddeloze,
de goede en de reine, alsook de onreine;
hem die offert, en hem die niet offert;
het gaat de goede evenals de zondaar,
hem die zweert, als hem die de eed schuwt.

= beducht Gods naam ijdel te gebruiken

אֵינְנוּ	וְלֹא־אֶשֶׁר	וְלִזְבֵּחַ	וְלִטְמֵא	וְלִטְהוֹר	לְטוֹב
er-is-geen-hem	entot-wie	entot ^{de} -offerende	entot ^{de} -onreine	entot ^{de} -reine	tot ^{de} -goede
die-niet	en-hem	hem-die-offert	alsook-de-onreine	en-de-reine	de-goede

יִרָא	שְׁבוּעָה	כְּאֶשֶׁר	הַנִּשְׁבָּע	כְּחַטָּא	כְּטוֹב	זִבְחַ
vrezende	eed	zoals	de-zwerende	als ^{de} -zondaar	als ^{de} -goede	offerende
die-schuwt	de-eed	als-hem	hem-die-zweert	evenals-de-zondaar	het-gaat-de-goede	offert

Prediker 9

³ Dit is *kwaad*, dat onder de zon geschiedt:
dat allen eenzelfde lot treft;
en ook het hart der mensenkinderen
vol boosheid *is*
en is er verdwaasdheid in hun hart
hun leven lang;
en daarna: naar de doden.

זֶה	רָע	בְּכֹל	אֲשֶׁר - נַעֲשֶׂה	תַּחַת	הַשָּׁמַיִם
dit	kwaad	in-alles	wat	onder	de-zon
dit-is	het-ergste	-	dat	onder	de-zon

כִּי - מִקְרָה	אֶחָד	לְכֹל
dat	één	tot ^{de} -allen
lot	eenzelfde	treft-allen

Prediker 9

³ Dit is *kwaad*, dat onder de zon geschiedt:
dat allen eenzelfde lot treft;
en ook het hart der mensenkinderen
vol boosheid *is*
en is er verdwaasdheid in hun hart
hun leven lang;
en daarna: naar de doden.

= de onvermijdelijkheid van de dood maken
“de zonen van de mens” niet verstandig...

וְהוֹלִלוֹת	קָרַע -	מְלֵא	הַאָדָם -	בְּנֵי	לֵב	וְגַם
en-onzinnigheden	kwaad	hij-is-vol	de-mens	zonen-van	hart-van	en-ook
en-er-is-verdwaasdheid	boosheid	is-vol	der-mensen-	-kinderen	het-hart	daarom

הַמֵּתִים -	אֶל	וְאַחֲרָיו	בְּחַיֵּיהֶם	בְּלִבָּבָם
de-doden	tot	en-na-hem	in-leven ^(p) -van-hen	in-hart-van-hen
de-doden	het-gaat-naar	en-daarna	hun-leven-lang	in-hun-hart

Prediker 9

³ Dit is *kwaad*, dat onder de zon geschiedt:
dat allen eenzelfde lot treft;
en ook het hart der mensenkinderen
vol boosheid *is*
en is er verdwaasdheid in hun hart
hun leven lang;
en daarna: naar de doden.

וְהוֹלֵלוֹת	מְלֵא	הָאָדָם	בְּנֵי	לֵב	וְגַם	
en-onzinnigheden	kwaad hij-is-vol	de-mens	zonen-van	hart-van	en-ook	
en-er-is-verdwaasdheid	boosheid	is-vol	der-mensen-	-kinderen	het-hart	daarom

הַמֵּתִים	אֶל	וְאַחֲרָיו	בְּחַיֵּיהֶם	בְּלִבָּבָם
de-doden	tot	en-na-hem	in-leven ^(p) -van-hen	in-hart-van-hen
de-doden	het-gaat-naar	en-daarna	hun-leven-lang	in-hun-hart

4 Want voor wie is er keuze?

Bij alle levenden is er *vertrouwen*.
Immers een levende hond is beter
dan een dode leeuw.

Lezing 'Korte Verklaring':

Want wie is er die hiervan uitgezonderd is?

> zin hoort bij voorgaand vers

בְּטָחוֹן	יֵשׁ	אֶל	כָּל-הַחַיִּים		יִבְחַר		אֲשֶׁר	מִי	-	כִּי
vertrouwen	er-is	de-levenden	al tot		hij-is-gekozen		die	wie?		dat
hoop	er-is	de-levenden	al tot		-		wie	voor		want

Prediker 9

4 *Want voor wie is er keuze?*

Bij alle levenden is er vertrouwen.

Immers een levende hond is beter dan een dode leeuw.

> zolang er leven is, is er hoop

כִּי - מִי אֲשֶׁר | יִבְחַר | אֶל כָּל-הַחַיִּים | יֵשׁ בְּטָחוֹן
dat wie? die hij-is-gekozen al tot vertrouwen er-is de-levenden
want voor wie - al tot de-levenden er-is hoop

Prediker 9

4 Want voor wie is er keuze?

Bij alle levenden is er vertrouwen.
Immers een levende hond is beter
dan een dode leeuw.

*geen huisdier maar straathond (verachtelijk)
leeuw = koning der dieren*

כִּי - לְכָלֵּב - הֵי הוּא טוֹב מִן - הָאַרְיֵה הַמֵּת
de-dode de-leeuw vanaf beter hij levende tothond dat
dode een-leeuw dan beter is levende een-hond immers

Prediker 9

⁵ De levenden weten tenminste,
dat zij sterven moeten,
maar de doden weten niets;
zij hebben geen loon meer te wachten,
zelfs hun nagedachtenis *wordt* vergeten.

veel meer dan dat weten ze ook niet...

מֵאוֹמָה	יֹדְעִים	אֵינָם	וְהַמֵּתִים	שְׂיָמְתוּ	יֹדְעִים	הַחַיִּים	כִּי
iets	wetenden	er-is-geen-hen	en-de-doden	dat ¹ zij-sterven	wetenden	de-levenden	dat
-iets	weten	n-	maar-de-doden	dat-zij-moeten-sterven	weten	de-levenden	tenminste

זְכָרָם	נִשְׁכַּח	כִּי	שְׂכָר	לָהֶם	-עוֹד	וְאֵין
gedachtenis-van-hen	hij-wordt-vergeten	dat	beloning	tothen	nog	en-er-is-geen
hun-nagedachtenis	is-vergeten	zelfs	loon	zij-hebben-te-wachten	meer	geen

Prediker 9

5 De levenden weten tenminste,
dat zij sterven moeten,
maar de doden weten niets;
zij hebben geen loon meer te wachten,
zelfs hun nagedachtenis *wordt* vergeten.

zie ook vers 10

Salomo kende geen 'onsterfelijke ziel'..

מֵאוּמָה	יֹדְעִים	אֵינָם	וְהַמֵּתִים	שְׂמֵתוּ	יֹדְעִים	הַחַיִּים	כִּי
iets	wetenden	er-is-geen-hen	en-de-doden	dat ¹ zij-sterven	wetenden	de-levenden	dat
-iets	weten	n-	maar-de-doden	dat-zij-moeten-sterven	weten	de-levenden	tenminste

זְכָרָם	נִשְׁכַּח	כִּי	שְׂכָר	לָהֶם	-עוֹד	וְאֵין
gedachtenis-van-hen	hij-wordt-vergeten	dat	beloning	tothen	nog	en-er-is-geen
hun-nagedachtenis	is-vergeten	zelfs	loon	zij-hebben-te-wachten	meer	geen

Prediker 9

5 De levenden weten tenminste,
dat zij sterven moeten,
maar de doden weten niets;
zij hebben geen loon meer te wachten,
zelfs hun nagedachtenis *wordt* vergeten.

זְכוֹרָם	נִשְׁכַּח	כִּי	שְׂכָר	לָהֶם	- עוֹד	וְאֵין
gedachtenis-van-hen	hij-wordt-vergeten	dat	beloning	tothen	nog	ener-is-geen
hun-nagedachtenis	is-vergeten	zelfs	loon	zij-hebben-te-wachten	meer	geen

Prediker 9

5 De levenden weten tenminste,
dat zij sterven moeten,
maar de doden weten niets;
zij hebben geen loon meer te wachten,
zelfs hun nagedachtenis wordt vergeten.

Pred.2:16

Want er is nimmer enige heugenis van
de wijze, zomin als van de dwaas,
omdat in de komende dagen alles
reeds lang vergeten is, en ach, hoe
sterft de wijze evenzeer als de dwaas!

זְכָרָם	נִשְׁכַּח	כִּי	שָׂכָר	לָהֶם	עוֹד -	וְאֵין
gedachtenis-van-hen	hij-wordt-vergeten	dat	beloning	tothen	nog	ener-is-geen
hun-nagedachtenis	is-vergeten	zelfs	loon	zij-hebben-te-wachten	meer	geen

Prediker 9

⁶ Zowel hun liefde als hun haat
en hun naijver zijn reeds lang vergaan;
en zij hebben nimmer deel aan iets,
dat onder de zon geschiedt.

*van alles waar wij ons druk over hebben
gemaakt (liefde, haat, naijver) blijft niets over*

וְחֵלֶק	אָבְדָה	כָּבֵר	גַּם - קִנְיָתָם	גַּם - שְׂנֵאָתָם	גַּם אֶהְבֵּתָם			
en-portie-van	zij-vergaat	reeds	jaloersheid-van-hen	ook	haat-van-hen	zowel	liefde-van-hen	zowel
en-deel	zijn-vergaan	reeds-lang	hun-naijver	en	hun-haat	als	hun-liefde	zowel

תַּחַת הַשָּׁמַיִם	אֲשֶׁר - נַעֲשֶׂה	בְּכֹל	עוֹד לְעוֹלָם	עוֹד לְהֵם -	אֵין			
de-zon	onder	hij-wordt-gedaan	wat	in-alles	tot-aeon	nog	tothen	er-is-geen
de-zon	onder	geschiedt	dat	aan-iets	-immer	-	zij-hebben	n-

Prediker 9

7 Ga, eet in vreugde uw brood
en drink met een goed hart uw wijn
want God heeft reeds
een welgevallen in uw doen.

*d.w.z. God heeft je werk bekroond zodat
je nu de vruchten daarvan kunt plukken*

כִּי	יִינֶה	-טוֹב	בְּלֶב	וּשְׂתֵה	לְחֶמֶךָ	אֲכַל בְּשִׂמְחָה	אֵל	לְךָ
dat	wijn-van-jou	goed	in-hart-van	en-drink!	brood-van-jou	in-vreugde	eet!	ga!
want	uw-wijn	vrolijk	met-een-hart	en-drink	uw-brood	met-vreugde	eet	welaan-dan

אֶת-מַעֲשֶׂיךָ	הָאֱלֹהִים	רָצָה	כָּבֵר
daden-van-jou	» de-Elohim	hij-heeft-welgevallen	reeds
als-gij-doet-dit	-	God	zo-heeft-gewild-dit dan-reeds-lang

Prediker 9

⁸ Laten uw klederen te allen tijde wit zijn en olie ontbreke niet op uw hoofd.

i.t.t. zwart = rouw (dood)

בְּכֹל - יְהִיּוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל-רֹאשְׁךָ
hoofd-van-jou op en-olie wit kleren-van-jou ¹zij-zijn tijd in-alle
uw-hoofd op en-olie wit uw-klederen laten-zijn tijde te-allen

אֵל - יִחָסֵר
¹hij-ontbreekt het-moet-niet-zo-zijn-(dat)
ontbreke niet

Prediker 9

8 Laten uw klederen te allen tijde wit zijn en olie ontbreke niet op uw hoofd.

= welriekende (zalf)olie
vergl. Ruth 3:3

בְּכֹל - יְהִיוּ בְּגָדֶיךָ לְבָנִים וְשֶׁמֶן עַל-רֹאשְׁךָ
hoofd-van-jou op en-olie wit klederen-van-jou ¹zij-zijn tijd in-alle
uw-hoofd op en-olie wit uw-klederen laten-zijn tijde te-allen

אֵל - יִחָסֵר
¹hij-ontbreekt het-moet-niet-zo-zijn-(dat)
ontbreke niet

Prediker 9

9 Geniet het leven met de vrouw die gij liefhebt,
al de dagen van uw ijdele leven,
die Hij u geeft onder de zon,
al uw ijdele dagen,
want dat is uw deel onder de levenden
en bij het zwoegen,
waarmee gij u aftobt onder de zon.

הִבְלָה	חַיִּי	כָּל - יָמֵי	אֲשֶׁר - אֶהְבֵּת	עִם - אִשָּׁה	חַיִּים	רְאֵה		
vluchtigheid-van-jou	leven ^(p) -van	dagen-van	alle	jij-hebt-lief	die	vrouw met	leven ^(p)	zie !
ijdelen	des-levens	de-dagen	al	gij-liefhebt	die	de-vrouw met	het-leven	geniet

הִבְלָה	כָּל יָמֵי	תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ	לְךָ -	נָתַן	אֲשֶׁר		
vluchtigheid-van-jou	dagen-van	alle	de-zon	onder	tot-jou	hij-geeft	die
uw-ijdele	dagen	al	de-zon	onder	u	Hij-geeft	die

Prediker 9

9 Geniet het leven met de vrouw die gij liefhebt,
al de dagen des ijdelens levens,
die Hij u geeft onder de zon,
al uw ijdele dagen,
want dat is uw deel onder de levenden
en bij het zwoegen,
waarmee gij u aftobt onder de zon.

זְּעַמְל	-אַתָּה	אֲשֶׁר	וּבְעֵמָלְךָ	בְּחַיִּים	חֵלְקֶךָ	הוּא	כִּי
zwoeger	jij	dat	en-in-gezwoeg-van-jou	in ^{het} -leven ^(p)	portie-van-jou	hij	dat
aftobt-u	gij	waarmee	en-bij-het-zwoegen	onder-de-levenden	uw-deel	dat-is	want

תַּחַת הַשֶּׁמֶשׁ
de-zon onder
de-zon onder

Prediker 9

¹⁰ Al wat uw hand vindt
om naar uw vermogen te doen, doe dat,
want er is geen werk of overleg
of kennis of wijsheid
in het dodenrijk, waarheen gij gaat.

geen fatalisme

עֲשֵׂה	בְּכֹחַךְ	לְעֲשׂוֹת	יָדְךָ	תִּמְצָא	אֲשֶׁר	כֹּל
doe !	in-energie-van-jou	tot-doen-van	hand-van-jou	!zij-vindt	wat	alles
doe-dat	naar-uw-vermogen	om-te-doen	uw-hand	vindt	wat	al

Prediker 9

¹⁰ Al wat uw hand vindt
om naar uw vermogen te doen, doe dat,
want er is geen werk of overleg
of kennis of wijsheid
in het dodenrijk, waarheen gij gaat.

want “de doden weten niets” (:5)

אֲשֶׁר	בְּשֵׂאוֹל	וְחִכְמָה	וְדַעַת	וְחִשְׁבֹּן	מִמַּעֲשֵׂה	אֵין	כִּי
welke	in-dodenrijk	en-wijsheid	en-kennis	en-bedenksel	werkzaamheid	er-is-geen	dat
waar-	in-het-dodenrijk	of-wijsheid	of-kennis	of-overleg	werk	er-is-geen	want

שָׁמָּה	הַלֵּךְ	אַתָּה
daarwaarts	gaande	jij
-heen	gaat	gij

Prediker 9

¹¹ Wederom zag ik onder de zon,
dat niet de snelsten de wedloop winnen,
noch de sterksten de strijd,
noch ook de wijzen het brood,
noch ook de schranderen de rijkdom,
noch ook de verstandigen de gunst,
want tijd en toeval treffen hen allen.

הַמְרוֹץ	וְרָאָה	תַּחַת	-הַשֶּׁמֶשׁ	כִּי	לֹא	לְקַלִּים	שִׁבְתִּי
de-wedloop	en-zien	onder	de-zon	dat	niet	tot ^{de} -snellen	ik-keer-terug
de-wedloop	zag	onder	de-zon	dat	niet	winnen-de-snelsten	wederom-ik

Prediker 9

11 Wederom zag ik onder de zon,
dat niet de snelsten de wedloop winnen,
noch de sterksten de strijd,
noch ook de wijzen het brood,
noch ook de schrandereren de rijkdom,
noch ook de verstandigen de gunst,
want tijd en toeval treffen hen allen.

וְלֹא	לְגִבּוֹרִים	וְגַם	לֹא	לְחֹכְמִים	לֶחֶם
en-niet	tot ^{de} -machtige-mannen	en-ook	niet	tot ^{de} -wijzen	brood
noch	de-sterksten	ook	noch	de-wijzen	het-brood

Prediker 9

11 Wederom zag ik onder de zon,
dat niet de snelsten de wedloop winnen,
noch de sterksten de strijd,
noch ook de wijzen het brood,
noch ook de schranderen de rijkdom,
noch ook de verstandigen de gunst,
want tijd en toeval treffen hen allen.

חַן	לִידְעִים	לֹא	וְגַם	עֲשָׂרָה	לְנִבְנִים	לֹא	וְגַם
genade	tot ^{de} -wetenden	niet	en-ook	rijkdom	tot ^{de} -begrijpenden	niet	en-ook
de-gunst	de-verstandigen	noch	ook	de-rijkdom	de-schranderen	noch	ook

Prediker 9

11 Wederom zag ik onder de zon,
dat niet de snelsten de wedloop winnen,
noch de sterksten de strijd,
noch ook de wijzen het brood,
noch ook de schranderen de rijkdom,
noch ook de verstandigen de gunst,
want tijd en toeval treffen hen allen.

afgeleid van: (wat je) overkomt
GOD = de Plaatsen
de juiste tijd, de juiste plaats!

אֶת-כֻּלָּם	יִקְרָה	כִּי - עַתָּה וּפְגַע	
allen-van-hen	» hij-overkomt	en-pech tijd	dat
hen-allen	-	treffen en-toeval	tijd want